

به نام خدا

اصلاحیه «دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه نحوه نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص»

(مصوب جلسه ۷۶۴ مورخ ۱۴۰۰/۹/۳۰ شورای فرهنگ عمومی کشور)

مقدمه

با توجه به آیین‌نامه نحوه نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص (مصوب جلسه ۶۴۸ مورخ ۱۳۸۸/۶/۲۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی) و ماده واحده آن (مصوب جلسه ۶۶۸ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶)، دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه نحوه نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص به شرح زیر به تصویب می‌رسد:

ماده ۱: تعاریف

الف) آیین‌نامه: منظور، «آیین‌نامه نحوه نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص» مصوب جلسه ۶۴۸ مورخ ۱۳۸۸/۶/۲۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

ب) دستورالعمل: منظور، «دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه نحوه نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص» تقویم رسمی جمهوری اسلامی ایران است.

ج) دبیرخانه: منظور، «دبیرخانه کارگروه نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص» مستقر در دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی کشور است.

د) روزها و مناسبت‌های مندرج در تقویم رسمی کشور: منظور، گستره نام‌گذاری در چهار سطح: «ملی»، «استانی»، «صنفی - سازمانی» و «جهانی» و انواع نام‌گذاری شامل: «تاریخی»، «ترویجی» و «شخصیتی» است.

ه) تقویم: منظور، «تقویم رسمی جمهوری اسلامی ایران» مستخرج شورای مرکز تقویم مؤسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران است که محور آن، سال‌شمار هجری شمسی می‌باشد.

تبصره: منظور، درج و اعلام تقویم است. بدیهی است برای برخی مناسبت‌ها صرفاً مستند تاریخ، هجری قمری یا میلادی می‌باشد.

و) کارگروه: منظور، «کارگروه نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص»، متشکل از اشخاص حقیقی و حقوقی مصوب شورای فرهنگ عمومی کشور است که در مورد پیشنهادهای رسیده به دبیرخانه، نظر کارشناسی و تخصصی ارایه خواهد داد.

ز) انواع نام‌گذاری: منظور، موضوعات سه‌گانه زیر می‌باشد:

۱. روزهای تاریخی: به مناسبت‌هایی اطلاق می‌شود که در راستای توجه و بزرگداشت یک رخداد یا واقعه تاریخی (میلاد، شهادت، آغاز و...) باشد.

۲. روزهای ترویجی: به مناسبت‌هایی اطلاق می‌شود که به منظور اشاعه، جلب توجه و گرامیداشت یک موضوع مهم در فرهنگ عمومی و زیست اجتماعی، برجسته می‌شود.

۳. روزهای شخصیتی: به مناسبت‌هایی اطلاق می‌شود که در جهت معرفی و پاسداشت شخصیت‌ها و مفاخر فرهنگی و هنری و اسوه‌های تمدنی و... باشد.

ح) سطوح نام‌گذاری: منظور، روزها و مناسبت‌هایی است که به استناد ماده ۲ آیین‌نامه نحوه نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص، با عناوین زیر در متن و ضمیمه تقویم درج خواهد شد:

۱. روزها و مناسبت‌های ملی: به مناسبت‌هایی اطلاق می‌شود که در جهت مصالح نظام و مرتبط با تقویت مؤلفه‌های هویت ملی ایرانیان و حافظه ملی و فرهنگی و تحکیم پیوندهای دینی، فرهنگی، تاریخی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و پاسداشت مفاخر فرهنگی و علمی در جامعه که بزرگداشت و تذکر سالانه آن، در رشد و تعالی فرهنگ عمومی، مؤثر باشد.

تبصره: مراد از هویت ملی ایرانیان، مفاد مصرح در «سند مؤلفه‌های هویت ملی ایرانیان (مصوب جلسه ۴۷۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۱ شورای فرهنگ عمومی کشور)» می‌باشد.

۲. روزها و مناسبت‌های استانی: به مناسبت‌هایی اطلاق می‌شود که در جهت مصالح نظام و تحکیم مؤلفه‌های هویت ملی ایرانیان بوده و در عین حال، تنوع فرهنگی و سرزمینی را تداعی نماید. این روزها در عین سازگاری با وحدت ملی، برای اقشار مختلف یک استان از اعتبار، اهمیت و ارزش خاص برخوردار است و بزرگداشت سالانه آن، در رشد و تعالی فرهنگی و اجتماعی استان و کشور، مؤثر است. بدیهی است نام‌گذاری‌های استانی در حافظه ملی و افکار عمومی شهروندان، مسبوق به سابقه و ارزشمند تلقی می‌شود.

۳. روزها و مناسبت‌های صنفی – سازمانی: به مناسبت‌هایی اطلاق می‌شود که در جهت تقویت خدمات و ارزش‌های مرتبط با وظایف یک صنف یا تشکل خاص و سازمان یا نهاد در جامعه و هم‌چنین تقدیر از این خدمات و فعالیت‌ها باشد و با توجه به اهمیت و ارزش مناسبت، بزرگداشت سالانه آن لازمه تحقق اهداف آن صنف یا تشکل خاص و سازمان یا نهاد ارزیابی شود و با وظایف اصلی پیشنهاد دهنده، متناسب و از مفهومی روشن و متقن برخوردار باشد.

۴. روزها و مناسبت‌های جهانی: به مناسبت‌هایی اطلاق می‌شود که به پیشنهاد سازمان‌های دولتی و مردمی در سازمان‌های بین‌المللی، به ویژه سازمان ملل متحد و سازمان یونسکو ثبت شده‌اند و مورد تأیید جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرند.

ماده ۲: روش ارایه پیشنهاد روز و مناسبت خاص

الف) شرایط عمومی:

۱. طبق ماده ۳ آیین‌نامه نحوه نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص، تنها به پیشنهادهایی رسیدگی می‌شود که دارای شرایط زیر و منطبق با یکی از ویژگی‌های بندهای ماده ۳ آیین‌نامه نام‌گذاری باشد:
الف) برای تمام قشرهای مختلف جامعه هدف، مهم و تأثیرگذار بوده و از دیدگاه آنان، ارزشمند و معتبر باشد.
ب) تقویت‌کننده حداقل یکی از مؤلفه‌های هویت ملی ایرانیان باشد.
۲. اشخاص حقیقی و حقوقی می‌توانند پیشنهاد نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص خود را از طریق سامانه تجمیع و ثبت پیشنهادهای دبیرخانه، در قالب تکمیل کاربرگ نام‌گذاری مصوب دبیرخانه، برای بررسی در کارگروه ارایه نمایند.

ب) شرایط اختصاصی:

۱. روزها و مناسبت‌های پیشنهادی وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادها لازم است از طریق بالاترین مقام آن ارایه شود.
۲. روزها و مناسبت‌های «صنفي» با پیشنهاد رییس اتحادیه هر صنف یا تأیید مجمع امور صنفی ارایه شود.
۳. روزها و مناسبت‌های پیشنهادی «استانی» باید پس از تأیید نماینده ولی فقیه در استان یا امام جمعه مرکز استان، استاندار، شهردار، رییس شورای اسلامی شهر و نماینده مردم استان در مجلس شورای اسلامی، پس از اجماع و تأیید شورای فرهنگ عمومی استان، برای بررسی و تصویب به دبیرخانه ارایه شود.

ماده ۳: شورای فرهنگ عمومی کشور در تصویب روزها و مناسبت‌های خاص، با توجه به اولویت‌ها و اهمیت موضوع، عملکرد ترویجی و رویدادهای مرتبط باید سطح، نوع و دوره اعتبار روز مصوب را تعیین و در مصوبه خود لحاظ نماید.

ماده ۴: شورای فرهنگ عمومی کشور به منظور بررسی پیشنهادهای واصله، کارشناسی و سیاست‌گذاری تقویم، کارگروه کارشناسی - تخصصی را با ترکیب زیر تشکیل می‌دهد:

۱. دبیر شورای فرهنگ عمومی به عنوان رییس کارگروه؛
۲. نماینده فرهنگستان زبان و ادب فارسی؛
۳. نماینده وزارت آموزش و پرورش؛
۴. نماینده وزارت کشور؛
۵. نماینده وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری؛
۶. نماینده سازمان تبلیغات اسلامی؛
۷. نماینده سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران؛
۸. نماینده ستاد عالی هماهنگی و نظارت بر کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد؛
۹. نماینده مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برادران؛

۱۰. نماینده انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛

۱۱. نماینده شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه کشور؛

۱۲. نماینده شورای فرهنگی - اجتماعی زنان؛

۱۳. نماینده شورای مرکز تقویم دانشگاه تهران؛

۱۴. نماینده بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس.

تبصره ۱: مدیرکل دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی کشور (بدون حق رأی)، دبیر کارگروه می‌باشد.

تبصره ۲: هر یک از اعضای شورای فرهنگ عمومی کشور می‌توانند در جلسه کارگروه کارشناسی - تخصصی، بدون حق رأی شرکت نمایند و دبیرخانه موظف است فرآیند اطلاع‌رسانی را انجام دهد.

تبصره ۳: اعضای کارگروه، به عنوان نماینده تام‌الاختیار دستگاه مربوطه تلقی شده و در طول یک دوره، مگر به عذر معقول، نباید تغییر نمایند.

تبصره ۴: مطابق دستور جلسه و ضرورت و تشخیص رییس کارگروه، نماینده دستگاه پیشنهاددهنده و نمایندگان سایر سازمان‌ها، نهادها، صنوف و استان‌ها، بدون حق رأی به جلسه دعوت می‌شوند.

تبصره ۵: ساز و کار بررسی در کارگروه، شامل استماع و بررسی مستندات و پیشنهادهای، بحث کارشناسی و در نهایت، رأی‌گیری (اکثریت نسبی) می‌باشد که در صورت تصویب مناسب استانی، منحصرأ در ضمیمه تقویم درج خواهد شد.

تبصره ۶: روزها و مناسبت‌هایی که در کارگروه، مورد تأیید قرار نگرفتند؛ پس از دو سال می‌توانند نسبت به ارایه پیشنهاد اقدام نمایند.

ماده ۵: دبیرخانه، مصوبات کارگروه را برای تصویب و تأیید نهایی به شورای فرهنگ عمومی کشور ارایه خواهد داد.

ماده ۶: شورای فرهنگ عمومی کشور موظف است روزها و مناسبت‌های هر سال را حداکثر تا قبل از پایان مردادماه، بررسی و برای تأیید نهایی به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارایه نماید.

ماده ۷: دبیرخانه موظف است روزها و مناسبت‌هایی را که تا پایان مهرماه هر سال در شورای عالی انقلاب فرهنگی تأیید شده، برای درج در تقویم و بهره‌برداری مراجع مربوط، رسماً ابلاغ و اطلاع‌رسانی نماید.

ماده ۸: در جهت بزرگداشت روزها و مناسبت‌های ملی، دستگاه‌های اجرایی و نهادهای ذی‌ربط موظف به برنامه‌ریزی و مشارکت فعالانه هستند. کارگروه می‌تواند در صورت عدم بهره‌برداری فرهنگی از یک نام‌گذاری یا تغییر ضرورت‌ها و اقتضانات، نسبت به پالایش و جابه‌جایی تصمیمات قبلی خود اقدام نماید.

ماده ۹: دستگاه‌های اجرایی، نهادها، صنوف و استان‌هایی که دارای روز خاص هستند، موظف‌اند زمینه مناسب اطلاع‌رسانی و معرفی روز نام‌گذاری شده و حسن استفاده از این روز را با همکاری صدا و سیما و رسانه‌های گروهی فراهم آورند.

ماده ۱۰: دستگاه‌های اجرایی، نهادها، صنوف و استان‌ها موظف هستند گزارش عملکرد و برنامه‌های انجام شده در ارتباط با مناسبت خاص را هر ساله به دبیرخانه ارایه نمایند. دبیرخانه ضمن بررسی، در صورتی که گزارش‌ها را متناسب با اهداف اعلام شده نداند، ابتدا از طریق تذکر کتبی، موضوع را به دستگاه مورد نظر اعلام و چنانچه ترتیب اثری داده نشود، برای تجدید نظر در نام‌گذاری آن روز، به کارگروه ارجاع خواهد کرد تا کارگروه نسبت به تصمیم‌گیری در مورد ارایه پیشنهاد تلفیق یا حذف روز مصوب، به شورای فرهنگ عمومی کشور اقدام نماید.

ماده ۱۱: دستگاه‌های اجرایی، نهادها، صنوف و استان‌ها مجاز به اطلاع‌رسانی، بهره‌برداری، تبلیغ و معرفی روزهای غیرمصوب نیستند.

تبصره: دبیرخانه، گزارش نظارتی از حسن اجرای این ماده را به طور سالانه، به دستگاه‌های نظارتی و دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ارسال می‌دارد.

ماده ۱۲: همه اشخاص حقیقی و حقوقی که به طور مکتوب، مجازی و... تقویم منتشر می‌کنند، موظف به درج مناسبت‌های مصوب شورای فرهنگ عمومی کشور می‌باشند.

ماده ۱۳: این دستورالعمل، مشتمل بر یک مقدمه و ۱۳ ماده و ۸ تبصره در جلسه ۷۶۴ مورخ ۱۴۰۰/۹/۳۰ شورای فرهنگ عمومی کشور به تصویب رسید و جایگزین دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه نحوه نام‌گذاری روزها و مناسبت‌های خاص مورخ ۱۳۸۹/۹/۲۳ شورای مذکور شد.

دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی کشور